

ชื่อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาแบบประเมินสมรรถนะการบริการปฐมภูมิสำหรับผู้ให้บริการ หน่วยปฐมภูมิในประเทศไทย
ผู้เขียน	นางสาวอรทัย นนทเกท
สาขาวิชา	การพยาบาล (นานาชาติ)
ปีการศึกษา	2550

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบประเมินสมรรถนะการบริการปฐมภูมิสำหรับผู้ให้บริการหน่วยปฐมภูมิในประเทศไทยและทดสอบคุณภาพของแบบประเมินดังกล่าวโดยใช้ขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบคุณสมบัติของเครื่องมือ เริ่มจากการทบทวนวรรณกรรมและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริการปฐมภูมิ ผลพบว่า สมรรถนะการบริการปฐมภูมิสำหรับผู้ให้บริการที่ปฏิบัติงานในหน่วยปฐมภูมิมิ 4 องค์ประกอบหลัก คือ การสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล การจัดการดูแล การให้บริการแบบผสมผสาน และความรับผิดชอบในวิชาชีพ โดยแบ่งเป็น 23 องค์ประกอบย่อย จากนั้นได้สร้างเป็นข้อคำถามจำนวน 221 ข้อและนำไปตรวจสอบความถูกต้องโดยใช้เทคนิคเดลฟาย ผลพบว่า จำนวนองค์ประกอบยังคงเดิม แต่ข้อคำถามลดลงเหลือ 81 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้นำไปตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหากับผู้ทรงคุณวุฒิ 4 ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 0.80 และเหลือข้อคำถามเพียง 65 ข้อ หลังจากนั้นได้นำชุดข้อคำถาม 65 ข้อนี้ไปตรวจหาค่าความเที่ยง (ความสอดคล้องภายในและความคงที่ของแบบวัด) และความตรงเชิงโครงสร้าง กับกลุ่มตัวอย่างผู้ให้บริการที่ปฏิบัติงานในหน่วยปฐมภูมิจำนวน 419 คน (ปฏิบัติงานเต็มเวลา 360 คน ปฏิบัติงานบาง

เวลา 59 คน) ซึ่งผลปรากฏดังนี้ (1) ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.96 (2) ค่าความเที่ยงจากการทดสอบซ้ำเท่ากับร้อยละ 80.58 (percentage of agreement) (3) ค่าคะแนนเฉลี่ยของสมรรถนะการบริการปฐมภูมิด้านการจัดการดูแลระหว่างผู้ให้บริการที่ปฏิบัติงานเต็มเวลากับผู้ให้บริการที่ปฏิบัติ งานเฉพาะบางเวลาที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (4) ค่าคะแนนสมรรถนะการบริการปฐมภูมิของผู้ให้บริการมีความสัมพันธ์กับระยะเวลาการทำงานที่หน่วยบริการปฐมภูมิ ประสบการณ์การทำงานบริการปฐมภูมิ และระดับการศึกษาของผู้ให้บริการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r = 0.11 - 0.17$) และ (5) โมเดลสมรรถนะการบริการปฐมภูมิมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลที่ศึกษา โดยพิจารณาจากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันซึ่งได้ค่า $\chi^2 = 4.76$, $\chi^2/df = 2.38$, GFI = 0.99, AGFI = 0.97, CFI = 1.00, RMSEA = 0.05, Standardized RMR = 0.01 และผลการวิเคราะห์ขั้นสุดท้าย พบว่ามีข้อคำถามเพียง 55 ข้อที่เป็นตัวทำนายในโมเดล ทั้ง 4 องค์ประกอบหลักซึ่งประกอบด้วย 23 องค์ประกอบย่อยของแบบประเมินสมรรถนะการบริการปฐมภูมิ ข้อคำถาม 10 ข้อที่เหลือไม่ได้บ่งชี้ว่าเป็นตัวทำนายของโมเดล จึงถูกตัดออกไป ทั้งนี้โดยที่ไม่มีผลกระทบต่อความตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินชุดนี้แต่ประการใด

ดังนั้น แบบประเมินสมรรถนะการบริการปฐมภูมิ (ชุด 55 ข้อ) นี้ น่าจะเป็นประโยชน์ ในการใช้ประเมินสมรรถนะของผู้ให้บริการหน่วยปฐมภูมิ และเป็นแนวทางในการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสมรรถนะและบทบาทของผู้ให้บริการหน่วยปฐมภูมิ อย่างไรก็ตามการพัฒนาแบบประเมินสมรรถนะการบริการปฐมภูมินี้ ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นเป็นสิ่งจำเป็น ทั้งนี้อาจสามารถทำได้ โดยการนำไปทดลองใช้เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านอื่น ๆ ได้แก่ การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง ในรูปแบบอื่นหรือการตรวจสอบเทียบเคียงกับแบบวัดซึ่งเป็นที่ยอมรับหรือได้มาตรฐานแล้ว

Thesis Title	The Development of Primary Care Competency Assessment Scale (PC-CAS) for Primary Care Providers in Thailand
Author	Miss Orratai Nontapet
Major Program	Nursing (International Program)
Academic Year	2007

ABSTRACT

The study aimed to develop the Primary Care Competency Assessment Scale (PC-CAS) for Primary Care (PC) providers in Thailand and to examine its psychometric properties. Two phases of the scale development and the psychometric evaluation were conducted. Initially, literature review and expert interview were used to develop domain specification. Items were generated and then were examined by 21 experts through three rounds of Delphi study. Reliability, content and construct validity were tested for the psychometric properties of the PC-CAS. Content validity was determined by the consensus among four experts. Stability and internal consistency were examined with 14 PC providers. Construct validity were evaluated by hypothesis testing approach and confirmatory factor analysis (CFA) by using 419 subjects of the PC providers (full-time = 360, part-time = 59).

Four specified domains, i.e., interpersonal relationship, care management, integrated healthcare service, and professional accountability were formed within 23 components. Initial 221 items were generated and then 81 items were retained after

conducting content validity evaluation by using Delphi technique. The 81 items of the PC-CAS were tested for its content validity, yielding the Content Validity Index (CVI) of 0.80. After deleted 16 redundant items, the 65 – item version of the PC-CAS was further examined for the psychometric properties.

The results providing evidence support for the PC-CAS's psychometric properties were presented: (1) the Cronbach's alpha coefficient of the total scale was 0.96, (2) the percentage of agreement between the PC-CAS scores of time # 1 and time # 2 was 80.58, (3) the mean difference of care management domain of the PC-CAS between a group of 360 full-time PC providers and 59 part-time group was significant, (4) the significant relationships between the PC-CAS' s score of the PC providers and three types of the PC providers' experiences, i.e., primary care experience ($r = 0.11, p < .05$), PCU working experience ($r = 0.17, p < .01$), and education experience ($r = 0.12, p < .05$) were revealed, and (5) the results of CFA confirmed 4-domian, the PC-CAS consisting of 55 items, with 23 components ($\chi^2 = 4.76, \chi^2/df = 2.38, GFI = 0.99, AGFI = 0.97, CFI = 1.00, RMSEA = 0.05, Standardized RMR = 0.01$).

The PC-CAS is a new instrument that would be useful for evaluating the Thai PC providers' competency. However, more evidences support for construct and criterion - related validity is recommended for further investigation.